

Dawid Królak
145383, Informatyka, WliT,
semestr 1, grupa 2.1

Kontinuum ideologiczne na przykładzie socjalizmu i kapitalizmu

Na przestrzeni wieków społeczności cywilizacji ludzkiej dochodziły do różnych wniosków dotyczących prowadzenia państwowej ekonomii. W ciągu tych tysięcy lat uformowały się dwie skrajne ideologie - kapitalizm, zakładający indywidualizm jednostek w prowadzeniu interesów, konkurencję na rynku pracy, balansowanie popytu i podaży, oraz socjalizm - ekonomia prowadzona centralnie, zarządzana przez państwo, produkująca wyłącznie na dobro wspólne, z ustalonymi z góry cenami i podażą danych dóbr.

Oba te sposoby prowadzenia ekonomii mają wiele swoich wad i zalet, które powodują rozmaite ewolucje tych systemów i tworzenie się spektrum pośrednich rozwiązań. Niektóre, dość utopijne idee socjalistów zakładają całkowitą i niezaprzeczalną równość obywateli i nakładają na wszystkich takie same podatki, przydzielają wszystkim taką samą ilość poszczególnych dóbr w myśl tego, że każdy homo sapiens, jako przedstawiciel tego samego gatunku ma takie same potrzeby. W praktyce taki system jest bardzo wadliwy i wiele jednostek ponosi konsekwencje bardzo często nieprecyzyjnych przewidywań rządu. Skrajny kapitalizm natomiast jest przyczyną nierówności społecznych, stopniowego kształtowania się klas i w szczególnych przypadkach kontroli ekonomii przez największe tylko korporacje, czy nawet monopol. Remediami na oba te problemy jest odpowiednia regulacja obciążeń podatkowych firm, formułowanie odpowiednich swobód i regulacji dla tychże i zapewnianie zdrowego poziomu konkurencji.

Co ciekawe, kontinuum socjalizm-----kapitalizm można rozszerzyć do dwóch wymiarów, jeśli weźmie się pod uwagę inne kryterium zarządzania państwem, a więc oś autorytaryzm-----anarchizm. Pierwsze zakłada całkowitą władzę rządu nad obywatelami, państwo autorytarne często jest rządzone głównie przez jedną osobę. Drugie natomiast to brak zwierzchniej władzy i założenie samoorganizacji społeczności. Na otrzymanym poprzez skrzyżowanie osi socjalizm--kapitalizm i autorytaryzm-anarchizm kwadracie znaleźć można większość nazwanych ideologii państwowych, którymi przez wieki kierowała się ludzkość, np. komunizm (autorytarny socjalizm) czy libertarianizm (kapitalizm z dużą ilością swobód).

W kwestii utożsamienia się z którymś tych podejść, nie jestem w stanie umiejscowić się w żadnym z czterech skrajnych. Uważam, że odpowiedni balans kapitalizmu i interwencji gospodarczej państwa jest najbardziej optymalnym rozwiązaniem, zapewniającym zarówno konkurencję i swobodny przepływ dóbr między ludźmi jak i wspomaganie tych, którzy żyją na najniższych standardach.